VOLUNTARY ACTION
MERTHYR TYDFIL
GWEITHREDU GWIRFODDOL
MERTHYR TUDFUL

ADRODDIAD EFFAITH BLYNYDDOL

2022-23

YN DATHLU

Ein heffaith ar draws Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Mae'r Adroddiad Effaith Blynyddol hwn yn dangos y gwahaniaeth rydym wedi'i wneud mewn cymunedau ledled Merthyr Tudful yn ystod y flwyddyn 1 Ebrill 2022 i 31 Mawrth 2023.

Mae Gweithredu Gwirfoddol Merthyr Tudful (VAMT) yn fudiad ymbarél ar gyfer mudiadau trydydd sector. Rydym yn ymdrechu i gynyddu maint, ansawdd ac effaith gweithredu gwirfoddol ym Mwrdeistref Sirol Merthyr Tudful drwy gefnogi, cynrychioli a chynorthwyo mudiadau trydydd sector a gwirfoddoli. Rydym yn gweithio gyda'r sector a phartneriaid i sicrhau newid drwy wella lles unigolion, mudiadau a chymunedau.

Ni fyddai dim o'n gwaith yn bosibl heb gefnogaeth ein cyllidwyr yr ydym yn hynod ddiolchgar iddynt:

Ariennir gan Lywodraeth Cymru / Funded by Welsh Government

GIG Cymru NHS Wales – Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg University Health Board

Merthyr Tydfil County Borough Council / Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Lloyds Bank Foundation England & Wales

Mae gan VAMT 328 o aelodau ac mae'n gysylltiedig â llawer mwy trwy bartneriaethau / rhwydweithiau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Rydym yn rhan o Cefnogi Trydydd Sector Cymru (TSSW), partneriaeth rhwng Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru, Cynghorau Gwirfoddol Sirol a Chanolfannau Gwirfoddoli ledled Cymru. Ymdrech gyfunol TSSW yw cefnogi'r trydydd sector trwy bedair piler allweddol o weithgaredd ar themâu gwirfoddoli; llywodraethu da; cyllid cynaliadwy, ac ymgysylltu a dylanwadu.

Cefnogi Trydydd Sector Cymru / Third Sector Support Wales

Gwirfoddoli Cymru / Volunteering Wales

Marc Elusen Ddibynadwy / Trusted Charity Mark – Lefel / Level 1 – NCVO

infoengine

Ewch i **www.vamt.net** am fwy o wybodaeth neu i ddod yn aelod.

Gallwch ein dilyn ar y cyfryngau cymdeithasol canlynol:

- Facebook: /Voluntary Action Merthyr Tydfil
- Facebook: /Volunteer Centre Merthyr Tydfil
- X: @VAMTtweets
- YouTube: Voluntary Action Merthyr Tydfil

Cynnwys

Rhagair gan y Cadeirydd a'r Prif Swyddog 4
Pen-blwydd VAMT yn 25 5
Gwirfoddoli 7
Llywodraethu 8
Cyllid Cynaliadwy 9
Ymgysylltu a Dylanwadu 10
Gwerth ychwanegol drwy waith a ariennir gan brosiectau 11
Cynlluniau ar gyfer cyfnodau'r dyfodol 12
Datganiad o weithgareddau ariannol 13
Mantolen 14
Ymddiriedolwyr a Gweinyddiaeth Elusen 14

YN YSTOD 2022-23...

...rydym wedi rhoi cymorth a chyngor i **527** o aelodau a rhanddeiliaid

...rydym wedi cefnogi a lleoli **116** o wirfoddolwyr mewn rolau gwirfoddol

Mae **269** o fudiadau'r trydydd sector wedi derbyn cyngor a chefnogaeth uniongyrchol gennym ni

...rydym wedi cefnogi mudiadau'r trydydd sector i sicrhau cyllid o **£1,500,176**

Mae **£353,454** o gyllid wedi'i ddarparu i fudiadau'r trydydd sector drwy gynlluniau grantiau a weinyddir gennym ni

Mae **414** o gynrychiolwyr wedi mynychu ein fforymau a'n digwyddiadau

...rydym wedi darparu cyrsiau hyfforddi ar gyfer **25** o gyfranogwyr

Mae ein haelodaeth wedi cynyddu **11%** i **328**

Rhagair gan y Cadeirydd a'r Prif Swyddog

Mae'n bleser gennym gyflwyno i chi Adroddiad Effaith Blynyddol 2022-23 Gweithredu Gwirfoddol Merthyr Tudful (VAMT). Rydym yn ddiolchgar iawn i'n holl staff, ymddiriedolwyr a phartneriaid sydd wedi parhau â'r daith gyda ni dros y flwyddyn ddiwethaf.

Er gwaethaf ein hoptimistiaeth yn ein hadroddiad diwethaf, rydym yn cydnabod bod yr effeithiau a'r cwymp o'r tair blynedd diwethaf yn dal i'w teimlo ar draws y trydydd sector a hefyd gan ein partneriaid yn y sector cyhoeddus. Mae'n ymddangos bod adferiad o'r pandemig yn parhau, mae'r argyfwng costau byw yn dal i frathu a gwaethygu, ac mae pryder gwirioneddol nawr am yr effaith hirdymor ar unigolion, mudiadau a chymunedau.

Dim ond un anhawster yw recriwtio a ddeilliodd o'r sefyllfa economaidd bresennol ac mae'n ymddangos bod her ledled y wlad yn effeithio ar y trydydd sector ar adeg pan gânt eu deall yn well ar gyfer darparu gwasanaethau, ac y dibynnir arnynt yn fwy nag erioed o'r blaen.

Mae'n amlwg bod trefniadau cyllido tymor byr yn dod â mwy o fregusrwydd i'r sector ar adeg pan fo partneriaid yn y sector cyhoeddus eu hunain yn cael eu herio'n ariannol. Ni ellir ystyried un, dau, neu hyd yn oed cyllid tair blynedd yn hirdymor a chynaliadwy, ac mae'n gwneud cynllunio ar gyfer y dyfodol yn anhygoel o anodd. Mae'n hen ddadl sy'n dal i rygnu ymlaen ac felly rydym yn croesawu'r adolygiad sydd ar ddod gan Lywodraeth Cymru o Gynllun y Trydydd Sector a'r Cod Ymarfer ar gyfer Ariannu'r Trydydd Sector. Rydym yn edrych ymlaen at weithio gyda'n partneriaid statudol i ymgorffori unrhyw newidiadau i'r Cod.

Mae eleni wedi bod yn sylweddol, yn yr ystyr bod VAMT a'n holl gydweithwyr Cefnogi Trydydd Sector Cymru (TSSW) wedi dathlu 25 mlynedd o gynghorau gwirfoddol sirol, a chanolfannau gwirfoddoli yng Nghymru.

Mae ein tîm wedi cyflawni gwaith aruthrol yn ystod y deuddeg mis diwethaf ac rydym yn hynod falch ohonyn nhw i gyd. Rydym wedi adolygu a symleiddio ein rhwydweithiau a'n fforymau; cynyddu ein haelodaeth yn sylweddol; a pharhau i ddarparu cefnogaeth yn lleol ac yn rhanbarthol.

Er bod ein gwaith craidd yn parhau ynghylch gwirfoddoli, llywodraethu, cyllid cynaliadwy, ac ymgysylltu a dylanwadu, rydym yn falch o fod yn gweithio gyda phartneriaid newydd, sy'n dod â chyfle i gyflwyno rolau newydd i'r tîm yn ystod y misoedd nesaf.

Felly, dyma flwyddyn gyffrous i ddod ac edrychwn ymlaen at weithio gyda chi i gyd.

Dr Hefin Jones OBE
Cadeirydd

Sharon Richards
Prif Swyddog

Pen-blwydd VAMT yn 25

Mae eleni'n nodi 25 mlynedd ers sefydlu cynghorau gwirfoddol sirol ledled Cymru. Cynhaliwyd dathliad iselgywair i gyd-fynd â'r Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol ac roeddem yn falch o gael ein cyn Brif Swyddog, Ian Davy, i gyflwyno cyflwyniad o adfyfyrio ar gyflawniadau a heriau'r mudiad ar hyd y blynyddoedd.

25 Cyflawniad/Digwyddiad nodedig

1. **1997** Sefydlu Cynghorau Gwirfoddol Sirol, sy'n cyd-ffinio â rhanbarthau Awdurdod Lleol. Agorodd swyddfa Merthyr Tudful gydag Ian Davy yn brif swyddog.
2. **1997–2000** Sefydlu Canolfan Wirfoddoli, swyddfa gwaith maes yn Nhreharris, a phenodi swyddog datblygu drwy gyllid yr UE.
3. **2000** Datblygu Cytundeb Compact gyda'r Awdurdod Lleol; un o'r cyntaf yng Nghymru.

4. **2000** Dathliadau gwirfoddoli yn digwydd yng Nghastell Cyfarthfa.
5. **2001** Cyflwyno'r Gronfa Gweithredu Gwirfoddol, datblygiad sylweddol ar y pryd, gan ddarparu £150,000 yn flynyddol i'r sector.
6. **2001-2008** Cawsom gynnydd yn nifer y staff diolch i Amcan Un, Adeiladu Pontydd Cryfach, Cefnogaeth i Ofalwyr, a mwy o gyllid gan Lywodraeth Cymru.
7. **2002** Agorwyd y Ganolfan Gweithredu Gwirfoddol gan Prif Weinidog Cymru ar y pryd, Rhodri Morgan.
8. **2002** Rhaglen gwrthdlodi flaenllaw Llywodraeth Cymru (Cymunedau yn Gyntaf) yn dechrau – gyda VAMT yn cynnal dau o'r meysydd buddsoddi.
9. **2002** Cafwyd gorymdaith carnifal drwy'r dref i ddathlu Wythnos y Gwirfoddolwyr.
10. **2003** Sefydlwyd seremoni Gwobrau Gwirfoddoli i gydnabod cyfraniad gwirfoddoli yn ein Bwrdeistref.
11. **2007** Sefydlwyd gwobr Cyfraniad Eithriadol i Wirfoddoli i goffáu ein diweddar gydweithiwr, Nicola Park.
12. **2009** Arwain ar hwyluso cyfranogiad trydydd sector mewn swyddogaethau craffu, yn dilyn digwyddiad a drefnwyd gennym gyda'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol.
13. **2010** Mae'r mudiad yn tyfu, gyda 38 aelod o staff – y mwyaf erioed!
14. **2011** Datblygu Comisiwn Wedi'i Gyflawni– Cod Ymarfer ar gyfer Comisiynu Gwasanaethau Trydydd Sector, sy'n sail i'r Cytundeb Compact diwygiedig.
15. **2013** Derbyniwyd y 400,000[fed] Wobr ariannu gan y Loteri Genedlaethol, i reoli MAGNET, consortiwm o saith prosiect, a gyflwynwyd dros bum mlynedd.

16. **2014** Partner allweddol yng Nghronfa Gofal Integredig Cwm Taf (ICF). Cyd-arwain ar beilot Cydgysylltwyr Cymunedol Merthyr Tudful a RhCT, gan gysylltu pobl hŷn â gweithgareddau cymunedol; prosiect sy'n dal i fynd yn gryf.

17. **2014** Gweinyddu Cynlluniau Grant Capasiti Cymunedol ICF – £150k i ddechrau yn codi i £240k, gydag ehangu a chyfleoedd newydd yn cael eu datblygu mewn dementia, cyfeillio a chyfalaf yn y blynyddoedd dilynol.

18. **2017** Mae'r gwobrau gwirfoddoli yn datblygu fel Gwobrau Rhagoriaeth Trydydd Sector gyda Michael Sheen, fel Llywydd Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru, yn cefnogi'r digwyddiad yn ei ymgysylltiad swyddogol cyntaf.

19. **2018** Arweiniodd cydweithio newydd gyda Sefydliad Banc Lloyds at iddynt ddewis Merthyr Tudful fel ardal i gyflawni eu Rhaglen Pobl a Chymunedau - un o ddim ond 6 yn y DU a'r unig un yng Nghymru!

20. **2019** Cael cyllid i gynnal swydd datblygu ranbarthol i gefnogi blaenoriaeth Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf sef Mynd i'r Afael ag Unigrwydd ac Ynysigrwydd.

21. **2019** Datblygwyd Parth Cymunedol gan VAMT yn Gurnos ar gyfer gwybodaeth, cyngor, a chymorth, ac yna cymorth datblygu cymunedol.

22. **2020** Ymddeoliad Ian Davy, Prif Swyddog ar ôl 31 mlynedd o wasanaeth, gyda pharti gadael ar Teams.

23. **2020-21** Nifer o gynlluniau grant a weinyddir mewn ymateb i'r argyfwng Covid; Grant Bach, Cronfa Argyfwng Comic Relief, Cyllid Iechyd, Cronfa Argyfwng Llywodraeth Cymru, a Grant Adfer Covid Llywodraeth Cymru.

24. **2020-21** Mae Tîm Iechyd Cyhoeddus CTM yn ein gwahodd i gynnal gweithiwr i gefnogi cymunedau Du Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig (BAME) i ymgysylltu â'r rhaglen frechu Covid.

25. **2022** Mae model gwasanaeth newydd o amgylch iechyd meddwl yn ein galluogi i gael swyddogion cymorth penodol ar gyfer Merthyr Tudful, a ariennir gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg.

DROS Y 25 MLYNEDD DIWETHAF…

…rydym wedi cefnogi'r sector i gael mynediad at
£17,252,778.

…rydym wedi gweinyddu
£4,150,049
mewn cyllid grant.

…rydym wedi lleoli
3,763
o wirfoddolwyr.

…rydym wedi cefnogi
3,436
o fudiadau a grwpiau gwirfoddol.

…rydym wedi rhoi cymorth, cefnogaeth a chyngor heb fod yn llai na
53,618 o weithiau!

Gwirfoddoli

Mae rhoi gwybodaeth a chyngor i unigolion a mudiadau ar wirfoddoli ac arfer da yn rhan hanfodol o'n cefnogaeth.

Mae'r Ganolfan Gwirfoddoli yn darparu gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth i unigolion sy'n dymuno gwirfoddoli. Mae hefyd yn darparu gwybodaeth a chyngor i fudiadau ar recriwtio a hyfforddi gwirfoddolwyr, yn ogystal â hysbysebu cyfleoedd gwirfoddoli ar eu rhan. Rydym yn hyrwyddo cyfleoedd sydd ar gael fel mater o drefn drwy wefan Gwirfoddoli Cymru.

Rydym yn annog cyfranogiad yn ein Polisi Gwirfoddoli i Weithwyr ac mae'r holl staff wedi gwirfoddoli i gefnogi mudiadau sy'n aelodau yn ystod y flwyddyn.

Yr hyn yr ydym wedi'i gyflawni:

- Yn ystod y flwyddyn, cefnogodd y Ganolfan Wirfoddoli **75** o wirfoddolwyr unigryw ac yna brocera a chefnogi **41** arall i ymgymryd â gwaith gwirfoddol.
- Trefnu a hwyluso **3** Fforwm ar gyfer Rheolwyr Gwirfoddolwyr ar gyfer ein haelodau er mwyn hyrwyddo arfer gorau, cyngor ar bolisi, rhannu gwybodaeth, a rhwydweithio.
- Roedd y Ganolfan Wirfoddoli wedi cynnal rhaglen Grantiau dan Arweiniad Ieuenctid, gan drefnu a chefnogi panel a asesodd geisiadau grant a dyfarnu cyfanswm o **£5,450** i **6** mudiad.

Mae dathlu Wythnos y Gwirfoddolwyr yn ddigwyddiad pwysig yn ein calendr, a gynhelir bob blwyddyn yn ystod wythnos gyntaf mis Mehefin. Eleni trefnwyd Ffair Wirfoddoli yng Nghanol Tref Merthyr Tudful a gefnogwyd yn swyddogol gan Uchel Siryf Morgannwg Ganol. Rhoddodd y Ffair gyfle i aelodau hyrwyddo eu gwasanaethau a'u cyfleoedd gwirfoddoli. Cymerodd 12 aelod ran a nododd pob un ohonynt fudd mewn ymgysylltu â darpar wirfoddolwyr newydd a hefyd defnyddwyr gwasanaeth.

Yr Uchel Siryf Maria Thomas, a Suzanne Davies, Cadeirydd VAMT, yn ymweld â stondin Home Start Cymru yn y Ffair Wirfoddoli.

Gwnaethom ddefnyddio ein tudalennau cyfryngau cymdeithasol i dynnu sylw at y gwirfoddoli a wneir ar draws mudiadau sy'n aelodau, a derbynion ni glipiau ffilm 'diolch' gan ddarllenwyr newyddion ITV Cymru a oedd am gydnabod a dathlu'r ymdrechion gwirfoddoli a wnaed ar draws y Fwrdeistref yn ffurfiol.

"Rwy'n newydd i wirfoddoli ... Rwy'n dioddef o orbryder ac iselder ac ro'n i'n teimlo bod angen rhywbeth arnaf i geisio fy annog i fagu fy hyder eto."

"Mae'n fy nghael i allan o'r tŷ ac yn gwneud i mi deimlo'n dda yn helpu eraill."

"Ro'n i eisiau helpu eraill yn enwedig y rhai sy'n cael trafferth ac angen rhywfaint o gefnogaeth."

"Mae gwirfoddoli wedi bod yn ffordd wych i mi wneud ffrindiau. Mae wedi fy nghael i allan o'r tŷ ac mae wedi rhoi ffocws i mi."

Llywodraethu Da

Mae darparu gwybodaeth, arweiniad a chymorth datblygu ar faterion llywodraethu yn rhan hanfodol o'r hyn a wnawn ac yn helpu i wella sgiliau, gwybodaeth ac arbenigedd y rhai sy'n arwain grwpiau cymunedol a mudiadau gwirfoddol ym Merthyr Tudful.

Rydym yn parhau i ddyrannu gwybodaeth i aelodau trwy ystod o wahanol sianelau cyfathrebu, h.y. drwy e-byst uniongyrchol, blog, a gwefan. Hefyd, rydym yn annog ac yn cyfeirio mudiadau i ddefnyddio'r adnoddau Llywodraethu sydd ar gael drwy Ganolfan Wybodaeth TSSW. Mae gan ein gwefan adran benodol ar gyfer "Llywodraethu Da" ac mae'n cynnig ystod o wybodaeth ac offer i gefnogi ymddiriedolwyr yn eu rolau.

Fel mudiad, mae gennym hanes hir o weinyddu grantiau a thros amser rydym wedi datblygu fframwaith llywodraethu cadarn iawn, gan sicrhau tryloywder proses, arfer diwydrwydd dyladwy o ran atebolrwydd ariannol; a sicrhau bod monitro ac adrodd yn adlewyrchu bwriad gwreiddiol y prosiect.

Yr hyn yr ydym wedi'i gyflawni:

- Parhau i sicrhau ystod o gyfleoedd cyllid grant ar gyfer mudiadau sy'n aelodau ac yn falch o adrodd trafodaethau cadarnhaol gyda Grŵp Llywio Dementia Cwm Taf Morgannwg.
- Rydym wedi gweinyddu Cynllun Grant Capasiti Cymunedol (Dementia) ers nifer o flynyddoedd ar draws rhanbarth Cwm Taf ac wedi cyflwyno cynnig i ddod ag ecwiti cyfle ar draws ôl troed cyfan y Bwrdd Iechyd. Cytunwyd ar y cynnig a bydd yn cyflwyno cynllun grant gyda mwy o gyllid o **33%** ar gyfer y cyfnod 2023-24.
- Rydym wedi bod yn gweinyddu Grant Cyfeillio ar ran Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol CTM ers blynyddoedd lawer, ac ers i'r gofynion cyllido ac adrodd newid o dan y Gronfa Integreiddio Rhanbarthol, rydym wedi bod yn hwyluso cyfarfod bob chwe wythnos i'r rhai sy'n derbyn y grant ddod at ei gilydd a chael cefnogaeth gyda chydymffurfiad grant/cyllid ynghylch monitro.

"Ni fyddem wedi gallu sefydlu'n iawn heb y gefnogaeth a'r arweiniad a roddodd VAMT inni." (Rhydfach Rebels)

Roedd Squirrels Friends Transgender Network eisiau sefydlu grŵp cymorth wyneb yn wyneb ym Merthyr Tudful i fynd i'r afael â'r unigedd cymdeithasol a'r unigrwydd y mae nifer fawr o bobl draws yn eu profi. Gan nad oedd ganddynt unrhyw gyllid i sefydlu hyn, fe wnaethant gyfarfod â ni ac roeddem yn gallu eu helpu i greu cyfansoddiad ac amrywiaeth o bolisïau. Yn dilyn hyn, roeddent yn gallu cael mynediad at gyfleoedd ariannu.

Gyda'n cymorth ni, mae gan Squirrels Friends Transgender Network gyfansoddiad a pholisïau gan gynnwys diogelu, iechyd a diogelwch a GDPR. Fe wnaethom hefyd ddarparu sesiwn hyfforddi iddynt er mwyn sicrhau eu bod yn deall goblygiadau'r polisïau.

Mae Squirrels Friends Transgender Network wedi cyrraedd y rhestr fer yn ddiweddar ar gyfer Gwobr Amrywiaeth Genedlaethol fawreddog.

Cyllid Cynaliadwy

Rydym yn parhau i ddarparu gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth i aelodau, er mwyn sicrhau bod ganddynt sgiliau, gwybodaeth a gallu i ddatblygu gwydnwch ariannol a gallu i gynnal eu mudiadau. Eleni fe wnaethom gyflwyno Cylchlythyr Cyllido rheolaidd i aelodau, ac y mae wedi derbyn adborth cadarnhaol.

Yr hyn yr ydym wedi'i gyflawni:

- Sicrhawyd **£1,500,176** o gyllid i **11 mudiad** yn dilyn ein cefnogaeth o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol (£1,193,609 ar gyfer 36 o fudiadau).
- Gwnaethom hefyd weinyddu amrywiaeth o gynlluniau grant ar draws yr ardal leol a rhanbarthol, gan ddyrannu cyfanswm o **£353,454** i **35 o fudiadau**.
    - Grant Unigrwydd ac Ynysigrwydd (11 dyfarniad) ar y cyd â Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful
    - Cronfa Integreiddio Rhanbarthol i gadw Cymorth Cyfeillio (6 dyfarniad)
    - Cynllun Grant Capasiti Cymunedol y Gronfa Integreiddio Rhanbarthol (6 dyfarniad)
    - Cronfa Gymunedol Comic Relief ar draws Cwm Taf Morgannwg (12 dyfarniad)
- Cynhaliwyd digwyddiad cylllido ym mis Mehefin 2022 i aelodau ymgysylltu â Chyllidwyr gan gynnwys Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, Chwaraeon Cymru, ac Ymddiriedolaeth Adfywio'r Meysydd Glo. Mynychwyd y digwyddiad gan **20 o unigolion** a oedd yn gallu ymgysylltu â chyllidwyr ar sail un i un.
- Dosbarthwyd **£10,000 pellach** gan Feeding Britain i bantris bwyd ledled y fwrdeistref i'w galluogi i ddarparu cymorth ychwanegol yn ystod yr argyfwng costau byw.

"Mae VAMT wedi ein helpu ni'n fawr, hebddyn nhw fydden ni ddim yn cael yr holl weithgareddau yma ac yn gallu mynd o gwmpas yn y gymuned."
(Greenwood Golden Oldies)

Diolch i grant bach gan CGGC, cynhaliwyd dau ddigwyddiad ymgysylltu yn y gymuned i helpu i lywio'r Strategaeth Tlodi Plant newydd i Gymru. Cafodd y wybodaeth a gasglwyd ei bwydo i mewn i CGGC i'w chasglu fel ymateb gan TSSW.

Cysylltodd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (PSB) â VAMT, Interlink a BAVO gyda chais i ddatblygu offeryn mapio rhyngweithiol i gyflwyno gweithgarwch thematig yn weledol a helpu cynorthwyo a chyflwyno tystiolaeth o'r Cynllun Lles rhanbarthol a'r amcanion. Rhoddodd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus gyllid i gyflogi swyddog yn VAMT i ymgymryd â hyfforddiant ar QGIS. Roedd y gweithgaredd cafodd ei fapio yn gysylltiedig â hybiau cynnes a oedd wedi datblygu mewn ymateb i'r argyfwng costau byw.

"A dweud y gwir Karen, rydym mor ddiolchgar i chi a phawb yn VAMT a Comic Relief am eich grant anhygoel ar ddechrau'r flwyddyn hon (2022-23)! Mae wedi bod yn wirioneddol drawsnewidiol!"
(Jody Barnes, Rheolwr Gweithrediadau, Pêl-rwyd Rhondda)

Ymgysylltu a Dylanwadu

Rydym yn parhau i gymryd rhan weithredol mewn nifer sylweddol o bartneriaethau a grwpiau cynllunio ar lefel leol neu ranbarthol (Cwm Taf Morgannwg) gan gynnwys y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol a'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Rydym hefyd yn dylanwadu'n uniongyrchol ar ddatblygiadau cenedlaethol trwy TSSW.

Rydym yn hwyluso ystod o rwydweithiau/fforymau trydydd sector sy'n cael eu gwerthfawrogi'n fawr. Mae'r rhain yn rhoi cyfle i bartneriaid ymgysylltu â'r trydydd sector; cyfleoedd rhwydweithio ymhlith mudiadau'r trydydd sector; a chyfle i rannu gwybodaeth a chynllunio ar gyfer y dyfodol. Dros y flwyddyn fe wnaethom ailgyflwyno cyfarfodydd wyneb yn wyneb, a chroesawodd adborth cyfranogwyr y gallu i gwrdd wyneb yn wyneb eto. Cawsom adborth tebyg gan y 414 o bobl a fynychodd weithdai a digwyddiadau unigol a drefnwyd gennym.

"Mae'r Rhwydwaith Cyfeillio wedi bod yn gwerthfawr iawn ar gyfer rhwydweithio gyda mudiadau eraill ... Mae'r cysylltiad gyda chyllidwyr a byrddau partneriaeth rhanbarthol yn hanfodol ar gyfer cynllunio tymor hir." Helen McShea, Cydlynydd Prosiect 50+ Ailgysylltu

Yr hyn yr ydym wedi'i gyflawni:

- Cynhyrchwyd **3** rhifyn o Gylchlythyr Inform yn ystod y flwyddyn yn ogystal â chyflwyno bwletinau cyllid a gwybodaeth gyffredinol a ddosbarthwyd i aelodau yn amlach.
- Roedd **4,821** o ddefnyddwyr newydd i'n gwefan a **14,207** o ymweliadau tudalennau.
- Cododd ein dilynwyr Facebook i **1,267** a chyflawnwyd cynnydd o **517.5%** yn ein cyrhaeddiad o bostiadau Facebook.
- Trwy Twitter cawsom bron i **9,000** o argraffiadau ar ein gweithgaredd, gyda'r rhan fwyaf o effaith yn cyd-fynd â Diwrnod Iechyd Meddwl y Byd.
- Y tu allan i strwythur TSSW, rydym yn cymryd rhan fel mater o drefn mewn dros **30** o bartneriaethau a grwpiau cynllunio ar lefel leol/rhanbarthol.

Fe wnaethom gydweithio â Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful ar eu Uwchgynhadledd Costau Byw ym mis Tachwedd 2022 a gynhaliwyd yng Nghanolfan Fusnes Orbit a fynychwyd gan weithwyr proffesiynol amlasiantaethol. Nododd canlyniadau'r digwyddiad bedwar maes pryder sef: tlodi tanwydd; tlodi bwyd; biliau'r cartref; iechyd a lles. Cytunwyd i ddefnyddio ein Rhwydwaith Ffyniant Bwyd presennol a'r Fforwm Iechyd a Lles a'u haelodaeth i ddyrannu gwybodaeth, cyngor a chymorth sydd ar gael i unigolion, yn ogystal â chasglu gwybodaeth am y cymorth sy'n cael ei gynnig gan aelod-fudiadau.

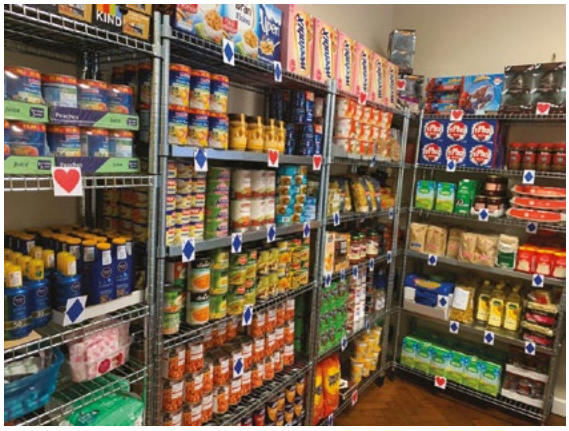

"Ro'n i eisiau diolch eto am y rôl rydych chi'n ei chyflawni - wrth ddiwygio arfer ar lefel leol, a rhannu mewnwelediadau i ddiwygio polisi ar lefel genedlaethol - i ddileu newyn o Ferthyr Tudful." Andrew Forsey Cyfarwyddwr Cenedlaethol, Feeding Britain

FEEDING BRITAIN
A HUNGER FREE UK

Gwerth ychwanegol drwy waith a ariennir gan brosiectau

Rydym yn gwella ein gallu craidd gyda staff ychwanegol yn cyflawni yn erbyn meysydd prosiect penodol; rhai grantiau wedi'u hariannu a rhai gyda Chytundebau Gwasanaeth. Mae'r amlinelliad o'r holl brosiectau yn cyd-fynd â'n busnes craidd cyffredinol .

Mae'r prosiectau hyn yn cyfrannu at ein hymgysylltiad ag unigolion yn y gymuned, ein haelodau a'n partneriaid. Mae eu gwaith eleni yn cynnwys:

Cydlynydd Cymunedol: drwy Gronfa Integreiddio Rhanbarthol Cwm Taf Morgannwg (RIF)

Rhoddodd y Cydlynydd Cymunedol gymorth i'r rhai 50+ oed i gael mynediad at wasanaethau a gweithgareddau yn y gymuned er budd eu hiechyd a'u lles.

Yr hyn yr ydym wedi'i gyflawni:

- Derbyn **344** o atgyfeiriadau (cynnydd o **23%** o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol)
- Gwneud **213** o atgyfeiriadau
- **191** o gyfeiriadau at gefnogaeth trydydd sector

Rydym yn gweld mwy o gymhlethdod yn yr atgyfeiriadau sy'n cael eu derbyn, lle mae problemau iechyd meddwl yn fwy cyffredin fel arfer. Mae buddsoddi mewn hyfforddiant ychwanegol a phenodol i'n Cydlynydd Cymunedol wedi bod yn allweddol.

Sylwadau gan brosiect Cydlynydd Cymunedol (presgripsiynu cymdeithasol):

- *Mae'n ddrwg gen i ffonio a chwyno i chi ond rwy'n teimlo'n gyfforddus yn siarad â chi, a phan dwi'n siarad â chi dwi'n cael fy mhen yn syth... Does dim pwynt cadw'r straen hwn i gyd i mi fy hun. Mae angen cefnogaeth arna i nawr!*
- *Mynychais y grŵp a mwynhau'n fawr, a chwrdd â rhai pobl roeddwn i'n eu hadnabod 70 mlynedd yn ôl. Bendigedig!*
- *Doedd dim cefnogaeth ac yna fe ffonioch chi a nawr mae gen i gymaint yn mynd ymlaen dwi'n drysu efo'r cyfan, dw i ddim yn cwyno - dim ond 'boom' ac yno roedd y gefnogaeth!*

Iechyd Meddwl: Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg

Mae dwy rôl, sy'n cwmpasu cyfranogiad a datblygiad defnyddwyr gwasanaeth/gofalwyr, yn gweithio mewn partneriaeth â rolau cyfatebol yng Nghyngor Gwirfoddol Pen-y-bont ar Ogwr a RhCT i ddarparu ymateb rhanbarthol i'r agenda iechyd meddwl.

Ffocws allweddol ym Merthyr Tudful oedd tynnu sylw at yr agenda iechyd meddwl drwy gynnal digwyddiadau rhwydweithio a hyrwyddo gweithgareddau/gwasanaethau lleol yn ystod Wythnos Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl, mapio ac ymgysylltu ag unigolion a grwpiau i sefydlu diddordeb mewn rhwydwaith Cynnwys Defnyddwyr Gwasanaeth. Hefyd, datblygu ffilm yn llwyddiannus i ddangos gwirfoddoli fel effaith gadarnhaol ar iechyd meddwl.

Canolfan Gymunedol Calon Las: drwy Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Yn gweithio yng nghyffiniau Canolfan Gymunedol Calon Las er budd i'r rhai sy'n byw a/neu'n gweithio yn ardal y Gurnos yn y Fwrdeistref. Mae'r Swyddog hwn yn darparu ystod o wybodaeth, cyngor a chefnogaeth ar gyfer datblygu grŵp; cyllid a chyfranogiad gyda gweithgareddau lleol, yn ogystal â rheoli'r cyfrifon cyfryngau cymdeithasol ar gyfer Calon Las.

Arweinydd Gweithredu Lleol: trwy Sefydliad Banc Lloyds Cymru a Lloegr (LBFEW):

Roedd y rôl ran-amser hon yn darparu cysylltiad rhwng Tîm Datblygu Sefydliad Banc Lloyds a phartneriaid lleol, i ddatblygu'r gwaith LBFEW o amgylch newid systemau ac iechyd meddwl plant a phobl ifanc.

Daeth y secondiad hwn i ben ar ddiwedd Ch2 pan ddychwelodd y deiliad i'w rôl sylweddol a rhoddodd hyn gyfle i Lloyds Bank Foundation England a Chymru ailasesu'r rhaglen waith gyda phartneriaid.

Mae VAMT wedi cytuno i gynnal rôl Arweinydd Gweithredu Lleol llawn-amser newydd ar gyfer 2023-24 i barhau â'r cydweithio hwn.

Swyddog Datblygu Mynd i'r Afael ag Unigrwydd ac Ynysigrwydd: trwy RIF

Mae'r rôl yn cyd-fynd â thema'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus o fynd i'r afael ag unigrwydd ac ynysigrwydd ac un o brif nodweddion y rôl oedd cydweithio â phartneriaid Gwasanaethau Cyhoeddus, e.e. y Gwasanaeth Tân, sy'n adnabod unigolion unig/ynysig ac yn eu cyfeirio at y Swyddog Datblygu Mynd i'r Afael ag Unigrwydd a Ynysigrwydd fel cyfrwng i Gydlynwyr Cymunedol / Lles o fewn y cynghorau gwirfoddol sirol.

Mae recriwtio wedi bod yn hynod o anodd ac mae'r swydd wedi bod yn wag i raddau helaeth yn ystod y flwyddyn.

Cynlluniau ar gyfer cyfnodau'r dyfodol

Bydd ein blaenoriaethau craidd yn cynnwys:

Llywodraethu:

- Darparu gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth i'n haelodau a'u Hymddiriedolwyr ar lywodraethu effeithiol.
- Adolygu dull ein mudiad ein hunain o recriwtio, hyfforddi a datblygu ymddiriedolwyr.

Cyllid Cynaliadwy:

- Gweithio gyda chyllidwyr ein staff prosiect presennol i gynnal gwasanaethau.
- Gweithio gyda chyllidwyr newydd i gynyddu'r cymorth sydd ar gael i'n haelodau a'n cymunedau.

Ymgysylltu a Dylanwadu:

- Parhau i hwyluso ystod o rwydweithiau'r trydydd sector i ddarparu cyfleoedd ymgysylltu i'n haelodau a'n partneriaid.
- Cynrychiolaeth barhaus o'r sector mewn Partneriaethau Strategol a Grwpiau Cynllunio ar lefel Genedlaethol / Rhanbarthol a Lleol.
- Cydweithio â Interlink RhCT a BAVO mewn perthynas â phartneriaethau rhanbarthol a darparu gwasanaethau ar y cyd ar draws ôl troed Cwm Taf Morgannwg.

Gwirfoddoli:

- Darparu gwybodaeth, cyngor a chefnogaeth i bobl sy'n dymuno gwirfoddoli.
- Cefnogi mudiadau sy'n dymuno elwa o gyfranogiad gwirfoddolwyr a/neu ymgymryd â gweithgareddau gwirfoddoli corfforaethol.

Datganiad o Weithgareddau Ariannol

Gan Gynnwys Cyfrif Incwm a Gwariant

AR GYFER Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2023

	Cronfeydd anghyfyngedig 2023	Cronfeydd cyfyngedig 2023	Cyfanswm 2023	Cyfanswm 2022
	£	£	£	£
Incwm oddi wrth:				
Gweithgareddau elusennol	295,513	640,459	935,972	971,538
Gweithgareddau eraill	58,347	-	58,347	42,631
Buddsoddiadau	4,468	-	4,468	2,435
Cyfanswm incwm	**358,328**	**640,459**	**998,787**	**1,016,604**
Gwariant:				
Gweithgareddau elusennol	384,954	635,416	1,020,370	867,874
Enillion net / (colledion) ar fuddsoddiadau	(3,273)	-	(3,273)	6,886
Net (alldaliadau) / adnoddau sy'n dod i mewn cyn trosglwyddiadau	(29,899)	5,043	(24,856)	155,616
Trosglwyddiadau gros rhwng cronfeydd	86,257	(86,257)	-	-
Symudiadau net mewn cronfeydd	56,358	(81,214)	(24,856)	155,616
Balansau'r Gronfa ar 1 Ebrill 2022	**751,493**	**209,570**	**961,063**	**805,447**
Balansau'r Gronfa ar 31 Mawrth 2023	807,851	128,356	936,207	961,063

Mantolen

AR 31 MAWRTH 2023

	2023		2022	
	£	£	£	£
Asedau sefydlog				
Asedau diriaethol		80,148		81,731
Buddsoddiadau		84,020		87,293
		164,168		169,024
Asedau cyfredol				
Dyledwyr	38,250		164,965	
Arian yn y banc ac mewn llaw	776,422		668,755	
	814,672		833,720	
Credydwyr: symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	(42,633)		(41,681)	
Asedau cyfredol net		772,039		792,039
Cyfanswm asedau llai rhwymedigaethau cyfredol		936,207		961,063
Cronfeydd incwm				
Cronfeydd cyfyngedig		128,356		209,570
Cronfeydd anghyfyngedig		807,851		751,493
		936,207		961,063

Ymddiriedolwyr a Gweinyddiaeth Elusen

Bwrdd yr Ymddiriedolwyr 2022-23

Suzanne Davies
Tanya Edwards
Dr Hefin Jones OBE
Nicola Mahoney
Kayleigh Nor-Val
Anne Roberts MBE
Michael Ronan

Ysgrifennydd y Cwmni	Sharon Richards
Enw'r Elusen a'r Cwmni	Gweithredu Gwirfoddol Merthyr Tudful
Rhif Cofrestru'r Cwmni	6058360
Rhif Cofrestru Elusen	1118403
Banc	HSBC, 127-128 High Street, Merthyr Tudful CF47 8DN
Archwilwyr	Mitchell Meredith Ltd, St David's House, 48 Free Street, Aberhonddu, Powys LD3 7BN